Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/MMVS/BcE/029/25
Názov predmetu	Regionálny rozvoj
Rozsah	8sP
Počet kreditov	3
Vyučujúci	doc. PhDr. Andrea Čajková, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Predmet je ukončený záverečnou písomnou skúškou v priebehu skúškového obdobia. Vypracovanie a prezentácia analytickej seminárnej práce na konkrétne zadanie (40%). Úspešné absolvovanie záverečnej písomnej skúšky (max. 60%). Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať v súčte z oboch častí minimálne 56%. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

• vysvetlí základné teoretické východiská regionálneho rozvoja, základné pojmy, princípy a prístupy k jeho skúmaniu,
• identifikuje a charakterizuje hlavné endogénne a exogénne faktory ovplyvňujúce rozvoj regiónov a ich vzájomné pôsobenie,
• analyzuje regionálne disparity, ich príčiny a prejavy a využíva relevantné ukazovatele a zdroje dát pri ich hodnotení,
• identifikuje a posúdi úlohu aktérov, partnerstiev a inštitúcií v procesoch regionálneho rozvoja,
• aplikuje základné metódy a ukazovatele hodnotenia regionálneho rozvoja a interpretuje ich výsledky v kontexte konkrétneho regiónu,
• charakterizuje a porovná základné nástroje, stratégie a programy regionálneho rozvoja na úrovni Európskej únie a Slovenskej republiky,
• analyzuje vybraný problém regionálneho rozvoja a na základe dostupných údajov formuluje základné závery a odporúčania pre jeho riešenie,
• prezentuje a odborne argumentuje výsledky vlastnej analýzy regionálneho rozvoja v písomnej a ústnej forme.

Stručná osnova predmetu

1. Teoretické východiská regionálneho rozvoja
Teoretické vymedzenie regiónu, regionálneho rozvoja, regionálnej vedy a regionalizmu. Základné prístupy k skúmaniu regiónov, regionálna typológia a význam priestorového kontextu pre rozvoj regiónov.
2. Endogénne faktory regionálneho rozvoja
Charakteristika vnútorných zdrojov a potenciálu regiónu. Ľudské zdroje, ekonomická štruktúra, prírodné a kultúrne zdroje, inštitucionálne kapacity a lokálny potenciál ako determinanty regionálneho rozvoja.
3. Exogénne faktory regionálneho rozvoja
Vplyv vonkajšieho prostredia na rozvoj regiónov. Nadregionálne ekonomické, politické, technologické a

spoločenské procesy, globalizácia a ďalšie faktory ovplyvňujúce postavenie a rozvoj regiónov.
4. Vidiek a rozvoj vidieckych regiónov
Špecifiká vidieckych regiónov, ich sociálna, ekonomická a priestorová štruktúra. Hlavné problémy a rozvojový potenciál vidieckych oblastí a prístupy k podpore ich rozvoja.
5. Regionálne disparity a ich príčiny
Teoretické a praktické vymedzenie regionálnych disparít. Ekonomické, sociálne, demografické a priestorové rozdiely medzi regiónmi, ich príčiny a prejavy. Praktická interpretácia vybraných regionálnych ukazovateľov.
6. Aktéri a partnerstvá v regionálnom rozvoji
Úloha verejnej správy, samosprávy, podnikateľského sektora, občianskej spoločnosti a ďalších aktérov. Význam spolupráce, partnerstiev a participácie pri tvorbe a implementácii rozvojových politík.
7. Hodnotenie regionálneho rozvoja a jeho výsledkov
Základné prístupy, metódy a indikátory hodnotenia regionálneho rozvoja. Práca s relevantnými zdrojmi údajov, interpretácia indikátorov a hodnotenie zmien v regionálnom rozvoji.
8. Stratégie a programovanie regionálneho rozvoja
Strategické plánovanie regionálneho rozvoja, jeho princípy a základné nástroje. Stratégie, programy a ďalšie nástroje rozvoja územia a ich význam pre koordináciu rozvojových aktivít.
9. Nástroje a politiky regionálneho rozvoja
Nástroje podpory regionálneho rozvoja, ich ciele, mechanizmy a možnosti využitia. Ekonomické, finančné, inštitucionálne a územné nástroje a ich využitie pri riešení regionálnych problémov.
10. Regionálna politika Európskej únie a Slovenskej republiky
Vývoj, ciele a základné princípy regionálnej politiky EÚ a SR. Politika súdržnosti, územný rozvoj a úloha verejných politík pri znižovaní regionálnych disparít.
11. Politika súdržnosti EÚ, Agenda 2030 a udržateľný regionálny rozvoj
Prepojenie regionálnej politiky, politiky súdržnosti a cieľov udržateľného rozvoja. Význam ekonomickej, sociálnej a environmentálnej dimenzie rozvoja regiónov a ich uplatnenie v strategickom plánovaní.
12. Konkurencieschopnosť a atraktivita regiónov
Faktory ovplyvňujúce konkurencieschopnosť a atraktivitu regiónov. Ľudský kapitál, inovácie, infraštruktúra, kvalita života, podnikateľské prostredie, dostupnosť služieb a schopnosť regiónu využívať vlastný rozvojový potenciál. Praktická aplikácia: identifikácia rozvojového potenciálu a problémov vybraného regiónu.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): P - povinný
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 (prednáška)
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: externá

Odporúčaná literatúra

ADAMCOVÁ, V., ČAJKOVÁ, A., MATUŠÍKOVÁ, I. 2024. Udržateľný rozvoj. Trnava : UCM. ISBN. 978-80-572-0473-2.
BELAJOVÁ, A. – FÁZIKOVÁ, M. 2005. Regionálna ekonomika. Nitra, SPU, 2005.
HUDEC, O. a kol. 2009. Podoby regionálneho a miestneho rozvoja. Košice : Ekonomická fakulta, TU Košice, 2009.
PRČÍK, M., KOTRLA, M., HAUPTVOGL, M. (2019). UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ – Aktuálny prehľad a vybrané problémy (skriptá). Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre. ISBN: 978-80-552-2057-4.
RAJČÁKOVÁ, E.: Regionálny rozvoj a regionálna politika EÚ a Slovenska. Geografika, Bratislava, 2009.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský